

angår indekskontrakter på opsparingsbasis i medfør af renteforsikringslovens § 1, stk. 1 b, og for så vidt angår indekskontrakter på forsikringsbasis i medfør af renteforsikringslovens § 1, stk. 1 c. Modsvarende den fulde fradragsret for indbetalingerne til indekskontrakterne skal de løbende udbetalinger til sin tid — inklusive indekstillaeg fra staten — medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jfr. herved bestemmelserne i renteforsikringslovens § 5 a og b.

Der er imidlertid ifølge loven om pristalsregulering alderdomsforsikring og alderdomsopsparing fri adgang til at ophæve indeksordninger. Ved sådan ophævelse samt ved interessentens død skal der af pengeinstituttet eller forsikringsselskabet i medfør af reglerne i renteforsikringslovens § 6 a og b, jfr. § 7, indeholdes en afgift på 25 pct. af det beløb, der måtte komme til udbetaling ved ophævelsen.

For skatteydere med indtægt over en vis størrelse — stort set indtægter over proportionalskattegrænsen — vil der, selv når hensyn tages til skattefradragsretten, være en skattemæssig fordel forbundet med at oprette indekskontrakter med påfølgende ophævelse for øje, idet 25 pct.-afgiften her ikke fuldt ud modsvares fradragsretten for indbetalingerne. Hvor talen er om indeksforsikring, vil der dog være forbundet et tab med ordningens ophævelse i utide, og der vil gå et par år, inden en forsikring på præmiebasis overhovedet opnår en genkøbsværdi; hvilket i sig selv må antages at rumme et tilstrækkeligt værn mod, at disse ordninger bruges i nævnte „skattetænkningsejemed“. For indeksopsparing derimod er der ingen udgift ved ordningens etablering og ophævelse, og det er da også her, at de skattemæssige misbrug erfaringsmæssigt forekommer.

Spørgsmålet om, hvad der kan gøres for at modvirke skattemæssigt misbrug af indeksordningerne, har været overvejet i det den 31. oktober 1960 nedsatte udvalg om beskatningen af pensionsordninger m. v. Dette udvalg har afgivet betænkning den 20. april 1966 (betænkning nr. 419/1966). I det i denne betænkning indeholdte udkast til lov om beskatningen af pensionsordninger m. v. er foreslået dels en forhøjelse af afgiften ved ophævelse af bl. a. indeksordningerne fra 25 pct. til 30 pct. (udkastets § 14), dels en form for efterbeskatning, hvor den pågældendes skalaindkomst i ophævelsesåret ligger over proportionalskattegrænsen, således at skalaindkomsten for ophævelsesåret forhøjes med de i dette år og det nærmest foregående indkomstår foretagne indbetalinger til ordningen (udkastets § 26 om tillægsskat). Hvis de gældende

regler ændres i overensstemmelse hermed, må det antages, at de nuværende muligheder for misbrug stort set vil være fjernet.

Det i den nævnte betænkning indeholdte udkast til lov om beskatningen af pensionsordninger m. v. indeholder imidlertid en lang række — hovedsagelig teknisk prægede — bestemmelser om beskatningen inden for pensionsområdet m. v., således at det ikke kan forventes, at et eventuelt lovforslag udarbejdet i overensstemmelse med udkastets regler vil kunne gennemføres med virkning for skatteåret 1967-68.

Det synes derfor mest hensigtsmæssigt, at der foreløbig som en midlertidig foranstaltning søges gennemført en lovgivning, der tilsigter med omgående virkning at standse de skattemæssige misbrug med hensyn til indekskontrakter på opsparingsbasis.

Forslaget tilsigter at standse de omhandlede misbrug derved, at de skattemæssige fordele, som interessenten har haft ved oprettelsen af en indekskontrakt, bortfalder, såfremt han ophæver kontrakten inden 2 år efter udløbet af oprettelsesåret. De fordele, det her drejer sig om, er dels fradragsretten for indbetalinger til ordningen, dels indkomstskattefriheden for renter, der tilskrives en indeksskonto, og formueskattefriheden for det på kontoen indestående beløb; jfr. forslagens § 1, nr. 1 og 2.

En konsekvens af, at man fratager interessenten de nævnte skattefordele, må det være, at der ikke skal svares afgift i de omhandlede ophævelsesstilfælde, jfr. bestemmelsen i forslagens § 1, nr. 3.

Den pågældende vil således efter forslagens bestemmelser blive stillet, som om indekskontrakten ikke var blevet oprettet, og tilskyndelsen til at benytte sådanne kontrakter med „skattetænkning“ for øje vil dermed være fjernet.

Det bemærkes endelig, at forslaget alene tager sigte på ophævelse af indekskontrakter i interessentens levende live. Bortfalder kontrakten som følge af interessentens død, vil der, selvom dette sker inden 2 år efter oprettelsesårets udløb, som hidtil være at svare 25 pct. afgift af indestændet på kontoen.

Efter forslagens § 2 skal de nye regler finde anvendelse på indekskontrakter oprettet efter 1. januar 1966, således at reglerne får virkning fra og med skatteåret 1967-68. Efter formålet med og begrundelsen for de ændrede regler må det anses for ubetænkeligt at lade disse finde anvendelse også på kontrakter, som eventuelt allerede måtte være oprettet i 1966.